

ОКВИР НАЦИОНАЛНОГ КУРИКУЛУМА - ОСНОВЕ УЧЕЊА И НАСТАВЕ

Смернице и водич за примену

Почетак

Чему тежимо

Целоживотно учење

Подршка учењу

Индивидуално учење

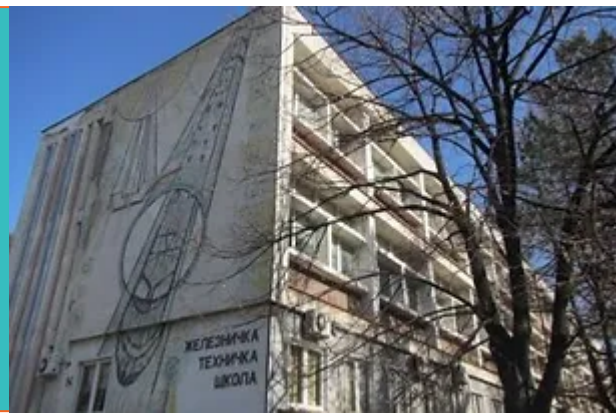
Једнаке могућности

Оцењивање

Школа

7 лекција о Холокаусту

Школа: Железничка техничка школа, Београд

Шта је била намера и циљ?

Упознавање ученика са тематиком Холокауста и дубље разумевање појмова гето, антисемитизам, тоталитаризам, геноцид, „коначно решење,” нацизам, Холокауст. Разумевање ширег историјског контекста, промовисање хуманистичког принципа и универзалних вредности, развијање емпатије.

Како је рађено?

Конципирано је и реализовано седам часова на тему Холокауст. Часови су конципирани тако да развијају тему од појединачног ка општем, од личног ка универзалном. Редослед извођења часова је значајан и он омогућава да се ученици поступно уведу у тематiku Холокауста. Почиње се упознавањем културе, обичаја и религије Јевреја. Након тога, кроз упознавање са личним причама и трагичним судбинама, коришћењем сведочанстава и докумената из релевантних и поузданих извора, тежи се разумевању ширег историјског контекста, досезању хуманистичких принципа и универзалних вредности и побуђивању емпатије. На часовима је акценат стављен на доживљај и разумевање (пажљиво изабраних) аутентичних сведочења, објашњење и разумевање кључних појмова (који се помињу у сведочењима и кроз тај контекст се лакше разумеју), као и окретање прошлости у свом крају, различитим истраживачким техникама.

Шта су урадили ученици?

Ученици су спровели истраживање на терену, као и истраживање путем интернета, читали и препричавали кратке животне приче и сведочења, припремали презентације, демонстрирали припремљену грађу, писали кратке текстове, разговарали, дискутовали, постављали питања... (Активности ученика су илустроване на примеру три лекције, остале лекције могу се наћи у Базу знања „Креативне школе” према следећим одредницама: Холокауст – култура сећања; 2012/2013. III разред III награда) на линку:

<http://www.kreativnaskola.rs/BazaZnanja/BazaZnanjaZaSrednjeSkole.aspx>

ЛЕКЦИЈА 1: ЈЕВРЕЈИ

Тимови ученика обилазе синагогу, Јеврејски историјски музеј и Јеврејску општину у Београду са задатком да разговарају са надлежним особама и да фотографишу уз њихово одобрење. Користе унапред припремљену листу питања која треба да им омогући упознавање јеврејске религије, културе и обичаја. У одељењу изводе презентације и дискутују о томе шта су сазнали. Присећају се имена Јевреја у Србији: Бора и Исидор Барух, Моша Амар, Моша Пијаде, Данило Киш, Давид Албахари, Филип Давид, Мира Адаља Полак... Разговара се и о томе шта ученици знају о животу и стваралаштву познатих Јевреја у свету (Алберт Ајнштајн, Хана Арент, Исак Асимов, Леонард Коен, Сигмунд Фројд, Карл Маркс, Дастин Хофман, Боб Дилан, Ерих Фром...)

Додатни задатак: Чути музику са YouTube: „Hava Nagila” Original, Dance, Lyrics и „Jerusalem of Gold - Yerushalayim shel Zahav,” Ofra Haza, with English Lyrics

ЛЕКЦИЈА 4: ЛИЦА, ЉУДИ

Ученици у групама читају и превode са енглеског кратке биографије (са фотографијама) У разреду препричавају ове кратке животне приче, уочавајући разлике у пореклу, животним приликама и преокупацијама ових личности, али сличности трагичне судбине која је задесила већину њих.

- Berta Adler, Date of Birth: June 20, 1928, Selo-Solotvina, Czechoslovakia
- Inge Auerbacher, Date of Birth: December 31, 1934, Kippenheim, Germany
- Gideon Boissevain, Date of Birth: June 5, 1921, Amsterda, Netherlands
- Franco Cesana, Date of Birth: September 20, 1931, Bologna, Italy
- Thomas Elek, Date of Birth: December 7, 1924, Budapest, Hungary
- Dorotka Goldstein, Date of Birth: February 1, 1932, Warsaw, Poland
- Matvey Gredinger, Date of Birth: June 2, 1921, Vertujeni, Romania
- Ivo Herzer, Date of Birth: February 5, 1925, Zagreb, Yugoslavia
- Helene Melanie Lebel, Date of Birth: September 15, 1911, Vienna Austria

Извор: Educational material USHMM

Додатни задатак: Погледати филм „Кад сване дан” Горан Паскаљевић

ЛЕКЦИЈА 5: СВЕДОЧАНСТВА

Ученици истражују друге изворе сазнања о Холокаусту - www.auschwitz.org, www.yadvashem.org, www.ushmm.org. Када проуче организацију и структуру сајтова бирају једну област којом ће се бавити. На пример, AUSCHWITZ, YAD VASHEM, UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM. Три групе ученика припремају презентације које ће представити целом разреду. Свака група треба да има једног ученика који добро претражује интернет, једног који добро познаје енглески језик и једног који добро јавно презентује.

Додатни задатак: Погледати филм „Шиндлерова листа” Стивен Спилберг

Која је била улога наставника?

Наставница је имала кључну улогу у дизајнирању часова и осмишљавању додатних задатака за ученике, као и у успостављању контаката са институцијама и припремама ђачких посета. Такође, успостављена је сарадња са професорком енглеског језика ради реализације теме Холокауста на часовима енглеског језика. Било је важно изабрати текстове веома пажљиво, водећи рачуна о томе да они на репрезентативан начин представе различите аспекте преживљавања током Холокауста, али и да дотакну кључне социолошке појмове које ученицима треба приближити, тако што су стављени у контекст личних сведочења. На почетку и на крају сваког часа водили смо рачуна о „уласку” и „изласку” из теме, имајући увек на уму осетљивост проблематике, као и циљеве које хоћемо да остваримо.

Шта смо постигли, научили и шта бисмо препоручили другима?

Побуђена је радозналост и истраживачки дух ученика. Ученици су ангажовани и интелектуално и емотивно. Нису им понуђена лака решења и готови одговори. Ученици су се суочили са бројним дилемама и значајним филозофским питањима, као и са чињеницом да је крај Другог светског рата преживелим Јеврејима донео ослобођење, али не и слободу. Ученици су развили осетљивост да препознају антисемитизам данас и заузели су критички став према њему. Изразили су жељу да са наставником обиђу Старо сајмиште, место страдања и сећања (текст, фотографије и клип ће бити постављени на сајт Железничке техничке школе) као и да се практично ангажују организовањем јавне трибине „Жртве Холокауста у Београду.”

Готово неосетно, усвојили су и значење кључних појмова:

- ГЕТО - градски квартал у коме је концентрисана једна етничка или религијска група
- КОНЦЕНТРАЦИОНИ ЛОГОР - врста затвора за политичке противнике, припаднике појединих етничких или религијских група
- АНТИСЕМИТИЗАМ - нетрпељивост, мржња и предрасуде према Јеврејима
- ГЕНОЦИД - планирано, организовано, потпуно или делимично истребљење неке националне, етничке, расне или верске групе
- ХОЛОКАУСТ - систематски државни прогон и геноцид над Јеврејима (у ширем смислу, над различитим етничким, верским и политичким групама) који су починили нацистичка Немачка и њени сарадници
- ПОГРОМ - организовано убијање велике групе људи због њихове различитости
- НАЦИЗАМ - политички фашистички покрет, идеологија и режим на власти у Немачкој од 1933-1945.
- ФАШИЗАМ - политички покрет, идеологија и режим на власти у Италији током Другог светског рата
- ТОТАЛИТАРИЗАМ - идеологија или пракса свеобухватне интервенције државе - државе која хоће „да буде све”

Наставници и предмети:

Нада Бањанин Ђуричић; социологија, устав и права грађана, грађанско васпитање, Кореализација часова: **Вишња Минчев**, професор енглеског језика

Холокауст

историја свакодневног живота

сведочанства

емпатија

